

**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра русского языка**

**Аннотация к дипломной работе
«Способы репрезентации семантического субъекта
высказывания в романе А. С. Пушкина «Евгений Онегин» и
его переводе на белорусский язык»**

Лукша Дарья Сергеевна

Научный руководитель –
доцент
Долбик Е. Е.

РЕФЕРАТ

Дипломная работа состоит из введения, двух глав, заключения, списка использованной литературы, четырех приложений. При подготовке использовалось 58 источников. Общий объем работы составляет 64 страницы.

Ключевые слова: ПЕРЕВОД, ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ПЕРЕВОД, СУБЪЕКТ, СЕМАНТИЧЕСКИЙ СУБЪЕКТ, РОМАН «ЕВГЕНИЙ ОНЕГИН», ОДНОСОСТАВНОЕ ПРЕДЛОЖЕНИЕ.

Объект исследования – тексты романа А. С. Пушкина «Евгений Онегин» и его перевода на белорусский язык, выполненный А. А. Кулешовым.

Предмет исследования – способы репрезентации семантического субъекта высказывания при переводе с русского языка на белорусский.

Методы исследования: лингвистическое наблюдение, метод сплошной выборки, количественный метод, сопоставительный анализ, компонентный анализ семантической структуры высказывания.

Цель работы – выявить специфику репрезентации семантического субъекта высказывания в переводе романа А. С. Пушкина «Евгений Онегин» на белорусский язык.

Результаты исследования: на основе сплошной выборки односоставных предложений из романа А. С. Пушкина «Евгений Онегин» и их соответствий в тексте перевода А. А. Кулешова произведена классификация способов перевода на белорусский язык различных видов односоставных предложений (определенно-личных, неопределенно-личных, безличных, инфинитивных). Выявлены особенности перевода с точки зрения репрезентации семантического субъекта высказывания.

Практическая значимость работы: результаты исследования могут быть использованы в практике преподавания таких учебных дисциплин, как «Современный русский язык (синтаксис)», «Современный белорусский язык (синтаксис)», «Сопоставительная грамматика русского и белорусского языков», при чтении спецкурсов, посвященных проблемам переводоведения, семантического синтаксиса.

РЭФЕРАТ

Дыпломная праца складаецца з уводзін, дзвюх частак, заключэння, спісу выкарыстанай літаратуры, чатырох дадаткаў. Пры падрыхтоўцы выкарыстоўвалася 58 крыніц. Агульны аб'ём працы складае 64 старонкі.

Ключавыя словы: ПЕРАКЛАД, МАСТАЦКІ ПЕРАКЛАД, СУБ'ЕКТ, СЕМАНТЫЧНЫ СУБ'ЕКТ, РАМАН «ЯЎГЕНІЙ АНЕГІН», АДНАСАСТАЎНЫ СКАЗ.

Аб'ект даследавання – тэксты рамана А. С. Пушкіна «Яўгеній Анегін» і яго перакладу на беларускую мову, які выканаў А. А. Куляшоў.

Прадмет даследавання – спосабы рэпрэзентацыі семантычнага суб'екта выказвання пры перакладзе з рускай мовы на беларускую.

Метады даследавання: лінгвістычнае назіранне, метады суцэльнай выбаркі, колькасны метады, супастаўляльны аналіз, кампанентны аналіз семантычнай структуры выказвання.

Мэта працы – выявіць спецыфіку рэпрэзентацыі семантычнага суб'екта выказвання ў перакладзе рамана А. С. Пушкіна «Яўгеній Анегін» на беларускую мову.

Вынікі даследавання: на аснове суцэльнай выбаркі аднасастаўных сказаў з рамана А. С. Пушкіна «Яўгеній Анегін» і іх адпаведнікаў у тэксце перакладу А. А. Куляшова праведзена класіфікацыя спосабаў перакладу на беларускую мову розных відаў аднасастаўных сказаў (пэўна-асабовых, няпэўна-асабовых, безасабовых, інфінітыўных). Выяўлены асаблівасці перакладу з пункту гледжання рэпрэзентацыі семантычнага суб'екта выказвання.

Практычная значнасць працы: вынікі даследавання могуць быць выкарыстаны ў практыцы выкладання такіх вучэбных дысцыплін, як «Сучасная руская мова (сінтаксіс)», «Сучасная беларуская мова (сінтаксіс)», «Супастаўляльная граматыка рускай і беларускай моў», пры чытанні спецкурсаў, прысвечаных праблемам перакладазнаўства, семантычнага сінтаксісу.

ABSTRACT

The thesis consists of an introduction, two chapters, a conclusion, a list of sources used, and appendices. 58 sources were used in the preparation. The total volume of the work is 64 pages.

Key words – TRANSLATION, LITERARY TRANSLATION, SUBJECT, SEMANTIC SUBJECT, NOVEL "EUGENE ONEGIN", ONE-PART SENTENCE.

The object of the research – The object of the research is the texts of A. S. Pushkin's novel "Eugene Onegin" and its translation into the Belarusian language, made by A. A. Kuleshov.

The subject of the research – The subject of the research is the ways of representing the semantic subject of an utterance when translating from Russian into Belarusian.

Research methods: linguistic observation, continuous sampling method, quantitative method, comparative analysis, component analysis of the semantic structure of the utterance.

The aim of the work is to identify the specifics of the representation of the semantic subject of the utterance in the translation of A. S. Pushkin's novel "Eugene Onegin" into the Belarusian language.

Results of the study: based on a continuous sampling of one-part sentences from the novel by A. S. Pushkin "Eugene Onegin" and their equivalents in the text of the translation by A. A. Kuleshov, a classification of methods of translation into the Belarusian language of various types of one-part sentences (definitely personal, indefinitely personal, impersonal, infinitive) was made. The features of translation from the point of view of representation of the semantic subject of the utterance are revealed.

Practical significance of the work: the results of the research can be used in the practice of teaching such academic disciplines as "Modern Russian language (syntax)", "Modern Belarusian language (syntax)", "Comparative grammar of Russian and Belarusian languages", when delivering special courses related to the problems of translation studies, semantic syntax.